

Разпадената искра впрочемъ за свобода у народътъ не угасна; напротивъ: презъ зимата на 1875—1876 год. всичко тайно кипѣше, всичко тайно се вълнуваше, и тайно се приготвяваше едно по обширно, и по сполучливо възстание, и отъ двѣтъ страни на Балканскитѣ гори противъ нетърпимото турско иго. Но понеже Търново се бѣше компрометирало спорядъ съчастіето на нѣкои Търновци въ Стара-Загорското проектирано възстание, то се видѣло за нужно да се примѣсти отъ тукъ централнія р. комитетъ, и да се учреди въ едно по безопасно мѣсто, и за таково мѣсто се е избралъ ближнія градецъ Горня Ряховица; и дѣйствително, презъ януарія 1876 год. централнія р. комитетъ се и учреди въ тоя градецъ; и отъ тамъ се воюваха всичкитѣ дѣла и переписки, относящи се до бѣдното, много обширно народно възстание. За по успѣшното обаче, и по скорошно подигане на това възстание, бѣха се учредили нѣколко средоточни пунктове въ Търновскія округъ, както и въ много други градове и села, даже и въ нѣкои колиби. Тѣй на примѣръ, освенъ горня Ряховица, дѣто вече се бѣше учредилъ ц. р. комитетъ, имаше частни комитети, въ Търново, въ Лясковица, въ Бѣла Черкова или Горни Турчета (Мурадъ Бей), Габрево, Ново село, Михалци, Самоводенъ, Ловечъ, Севлиево и проч. —

Впрочемъ, ако и приготвленіята за това обширно възстание да ставаха тайно, но мѣстното турско правителство бѣше се увѣдомило още презъ мѣсяць марта 1876 год. отъ едно предателско лице, за приготвленіята на проектираното възстание, но то си мълчеше и чакаше да избухни възстаніето, и тогава да употреби строгитѣ си и немилостиви мѣрки за потушяването му. За допълненіе на горѣизложенното, относително до предварителното рѣшеніе на съзаклятницитѣ за проектиранното възстание: да запалятъ и изгорятъ градъ-тъ Велико Търново и пр., ніе излагами двѣ писма предадени намъ въ оригиналъ отъ Г. Марина Станчевъ. Ето тия писма: —